

Bezwaarschrift tegen het ontwerp ruimtelijk uitvoeringsplan van 21 september 2016 i.v.m. de afbakening van het kleinstedelijk gebied Beringen.

Samenvatting

De inwoners van Beringen werden door het provinciebestuur van Limburg en het gemeentebestuur van Beringen uitgenodigd om hun bezwaren, opmerkingen en suggesties over het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan, waarbij het kleinstedelijk gebied Beringen definitief zou worden afgebakend, voor 15 december 2016 over te maken.

*Paalonline*¹ en de *denktank* gaan graag in op deze uitnodiging. Zij zijn van mening dat deze beslissing veel verder reikt dan het vastleggen van een afbakeningslijn en de creatie van een aantal woongebieden.

Met deze beslissing wordt definitief een lange termijnvisie op de structurele ontwikkeling van heel de gemeente Beringen bekrachtigd. Door de afbakening van het kleinstedelijk gebied kan Beringen-Centrum zich verder toekomstgericht en duurzaam ontwikkelen en kunnen daar bijkomende functies worden voorzien, zo staat het in het “voorwoord” van de Infokrant. Buiten “de lijn”, in Paal, Beverlo en Koersel gaat de prioriteit naar landbouw, naar het platteland, de open ruimte en landelijk wonen luidt het verder.

Paalonline en de *denktank* zijn van mening dat deze stelling niet alleen totaal voorbij gaat aan de realiteit van het ruimtelijk beslag in de dorpen van Beringen. Er wordt bovendien geen rekening gehouden met de toekomstige ontwikkelingskansen van deze dorpen.

Ten slotte negeert dit statement van de Burgemeester van Beringen de nieuwe inzichten en de beleidslijnen vastgelegd in het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen goedgekeurd op 30 november jl door de Vlaamse Regering.

In het oude Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV), dat stamt uit het midden van de jaren negentig, werd gebiedsontwikkeling van bovenuit geïnitieerd via afbakeningsprocessen. In de stedelijke gebieden moesten de kernen versterkt worden. In Beringen wordt dit “kernversterkend verhaal” nog steeds verteld om de prioritaire ontwikkeling van Beringen-Centrum te verantwoorden.

In wezen gaat het om een dekmantel om een voorbijgestreefd hiërarchisch stedelijk groeimodel ten nadele van de dorpen te implementeren. In het nieuwe BRV is immers de kunstmatige tweedeling tussen stedelijk- en buitengebied achterhaald en niet meer voorzien.

Sinds de jaren negentig is er bovendien veel veranderd. Neem bijvoorbeeld de mobiliteitskwestie. Om het kwaad in de wortel aan te pakken moeten we ook in Beringen het centralistisch-hiërarchisch stadsdenken verlaten en zoveel mogelijk basisvoorzieningen, zowel in de privé-sfeer als in de openbare sector zo dicht mogelijk ontwikkelen in de onmiddellijke leefomgeving van de bevolking, in

¹ Zie <http://www.paalonline.be/cms55/start-paalonline/wie-zijn-wij>.

de dorpen. Nabijheid van werk, van winkels en van voorzieningen ondersteunt in sterke mate het terugdringen van de mobiliteitsvraag.

Ook zijn wij van mening dat de vergrijzingsproblematiek die dreigt een financiële strop te worden, bij voorkeur via buurtgerichte zorg in de dorpen moet aangepakt worden.

De klimaatproblematiek, een hoofdbekommernis voor alle overheden overal ter wereld en een belangrijk aandachtspunt in het nieuwe denken over ruimtelijke ordening, ontbreekt totaal in alle voorbereidende stukken van het voorliggende PRUP.

Bovendien betreuren *Paalonline* en de *denktank* dat bij de opmaak van dit PRUP ook geen visie werd verwoord op de globale ontwikkeling van heel Beringen binnen het netwerk van de verstedelijkte kernen van West-Limburg. Het ruimtelijk beleid van de toekomst zal immers veel meer dan nu, vorm moeten krijgen op regionaal vlak. Nu nog een stedelijke kern proberen te ontwikkelen, zonder enig overleg of afstemming binnen de regio, getuigt niet van een echte toekomstvisie. Intensere vormen van regiovorming en interbestuurlijke samenwerking zijn nu al, maar zeker in de toekomst broodnodig.

Vorige week keurde de Vlaamse Overheid een nieuw Ruimtelijk Beleidsplan Vlaanderen goed (BRV 30/11/2016). In het voorbereidende Groenboek dat de uitdagingen voor Vlaanderen op vlak van ruimtelijke ordening tot 2050 inventariseerde, werd o.a. gesteld dat een hard onderscheid tussen stad en platteland nog moeilijk te maken valt en dat de ruimte zo moet georganiseerd worden dat het aantal verplaatsingen van de mensen afneemt. In het zgn. Witboek dat vorige week werd goedgekeurd wordt, anders dan in het RSV, nu ook gepleit voor de creatie van leefbare dorpskernen met voldoende basisvoorzieningen. “Kernontwikkeling”, niet alleen van steden maar evenzeer van dorpen, wordt het nieuwe sleutelwoord.

Paal groeide over een periode van ruim 50 jaar uit van een boerendorp naar een industriële, verstedelijkte woonkern, met vlotte verbindingen met de rest van Vlaanderen en Brussel, een interessante mix van klein- en groothandelszaken, voorzieningen voor jong en oud en nog voldoende sociale cohesie o.a. dank zij een bloeiend verenigingsleven en een intense dorpswerking.

Het zou paradoxaal zijn indien door de definitieve goedkeuring van het voorliggende PRUP een belangrijk (kunstmatig?) groeitraject voor Beringen-Centrum zou geïnitieerd worden, terwijl de ontwikkelingskansen van het verstedelijkte industriedorp Paal, dat als financieel vliegwiel fungeerde voor deze groeimogelijkheden, zouden beperkt worden.

Volgens het nieuwe BRV kunnen “plekken” met een hoge knooppuntwaarde zich ook in de toekomst verder ontwikkelen. Welnu, Paal is zo een kern met een hoge knooppuntwaarde en een stevig voorzieningenniveau. Er is de autosnelweg, het Albertkanaal maar vooral ook de ligging op de grens met Vlaams-Brabant en dichtbij de Antwerpse Kempen. De vlotte verbinding met Diest is cruciaal omdat vanuit Diest met de trein vlot naar heel Vlaanderen en Brussel kan gespoord worden. De aanleg van een nieuwe fietsostrade die de fietsostrade langs het Albertkanaal verbindt met Diest zou de knooppuntwaarde van Paal en van heel Beringen verder verhogen.

Op vlak van voorzieningen heeft Paal niet alleen voldoende woonmogelijkheden, een aanzienlijke werkgelegenheid, maar ook een mix van klein- en groothandelszaken, scholen en last but not least een bloeiend verenigingsleven.

Paal is omgeven door een robuuste en veerkrachtige open ruimte. Spijtig genoeg is de groene “dooradering” in en aan de rand van de dorpskom beperkt. Hier is nog werk aan de winkel.

Met dit bezwaarschrift doen we geen uitspraken over de troeven, kansen en uitdagingen van Beringen-Centrum, Beringen-Mijn, Beverlo en Koersel. Deze keuze wil niet zeggen dat deze andere woonkernen voor ons niet belangrijk zijn, maar wel dat wij vooral vertrouwd zijn met de Paalse situatie, ons werkgebied. Daarom hebben we de focus in onze voorstellen ook vooral gelegd bij het dorp Paal. Volgens ons is een ideale ontwikkeling van Beringen er een waarbij de overheid al de kernen (Beringen-Centrum, Beringen-Mijn, Beverlo, Koersel en Paal) ondersteunt zodat die zich, rekening houdende met hun knooppuntwaarde en hun andere ruimtelijke troeven, verder tot levenskrachtige gemeenschappen kunnen ontwikkelen.

De conclusies van onze studie:

- De kunstmatige tweedeling tussen het stedelijk en het buitengebied is achterhaald. Het zou onbegrijpelijk zijn dat men nu nog zou beslissen om een achterhaald onderscheid tussen stad en dorp in te voeren en definitief te bekrachtigen in Beringen.
- Het nieuwe Beleidsplan Ruimte Vlaanderen kiest voor een nieuw groeimodel, waarbij de ligging in collectieve vervoersstromen en de aanwezige basisvoorzieningen van een “plek” bepalend zijn voor het creëren van nieuwe ruimte voor wonen of bedrijvigheid. Niet alleen de “plek” Beringen komt hiervoor wellicht in aanmerking maar alleszins ook de “plek” Paal. De leefbaarheid van het dorp Tervant moet gegarandeerd worden.
- Voor niet al te lange verplaatsingen is de toekomst aan het openbaar vervoer en de fiets (in al zijn varianten). De verbindingen met Diest via de Lijn moeten opnieuw onderzocht worden. Vooral moet heil verwacht worden van de aanleg van een fietsostrade tussen Beringen en Diest.
- Paal heeft volgens *paalonline* en *de denktank* alle troeven om verder door te groeien tot een leefomgeving waar mensen in de toekomst hun geluk kunnen vinden en zich te voet, of met de fiets, naar elkaar, naar hun werk, naar de winkel en naar allerlei voorzieningen kunnen begeven in hun onmiddellijke omgeving.

Paalonline en *de denktank* nodigen de bestendige deputatie van Limburg en de provincieraadsleden met aandrang uit op het ontwerp van ruimtelijk uitvoeringsplan niet definitief goed te keuren maar om ook de ruimtelijke ontwikkeling van heel de gemeente Beringen en van Paal in het bijzonder te heroverwegen en dit in de bredere context van de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in West-Limburg.